

Orimattilan kunta
kirjaamo@orimattila.fi

Viite: Lausuntopyyntö 13.8.2024

Asia: Orimattila Tullintie asemakaavakaavaehdotus A213

Suunnittelualue sijaitsee Orimattilan keskustassa Palojoen eteläpuolella, Erkontien varrella. Kaavamuutoksen tarkoituksena on laajentaa Taidelinnan kiinteistöä käytössä olevan piha-alueen mukaiseksi ja varata Tullintien katualueelle tilaa keskusta-alueen liikennetarpeita vastaavasti. Kaavamuutoksella tutkitaan myös mahdollisuutta sijoittaa Tullintien varteen yksi uusi pienkerrostalo.

Pyydettyä lausuntonaan Lahden museot/Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo esittää 11.6.2024 päiväyistä kaavaehdotuksesta ja kaavaselostuksesta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Museolla ei ole hankkeesta huomautettavaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Suunnittelualue sijaitsee osittain Kirkonkylän maakunnallisesti arvokkaalla rakennetun kulttuuriympäristön alueella sekä Kylän raitti -nimisellä paikallisesti arvokkaalla alueella.

Asemakaavan valmisteluvaiheen aineistoon antamassaan lausunnossa (D/3296/10.02.01.00/2023) Lahden museot on todennut, että kaavaluonnoksessa arvoalueella sijaitsevat Meriluodon ja Toukolan rakennukset ovat hyviä esimerkkejä 1950-luvun asuin- ja liikerakentamisesta, joka on edelleen hallitsevana tyyli-suuntana Orimattilan keskustassa. Rakennusryhmä muodostaa ajallisesti ja toiminnallisesti monimuotoisen, Orimattilan historialliseen kehitykseen liittyvän kokonaisuuden ja niillä on taajamakuvallista merkitystä osana kaupunkikeskustan arvoaluetta. Museon on myös todennut, että Meriluodon ja Toukolan rakennuksiin osoitettua suojelumerkintää (sr) tulee täydentää. Merkinnän määräysosaa on ehdotusvaiheessa asianmukaisesti täydennetty. Toukolan liikerakennuksen siipiosat jäivät luonnosvaiheessa ilman suojelumerkintää, jolloin museo on esittänyt rakennusinventoinnin laatimista kaavasuojelun kohdentamiseksi tarkoituksenmukaisesti. Ehdotusvaiheessa sivurakennuksia ei ole osoitettu suojeltaviksi. Kunnan vastineen mukaan niillä ei ole samanlaisia rakennushistoriallisia arvoja tai merkittävyyttä kaupunkikuvan kannalta. Museon lausunnossaan

esittämän näkemyksen mukaan osittain jälleenrakennusaikakaudelle sijoittuvat rakennuksen siipiosat ovat oleellinen osa rakennuskokonaisuutta ja siksi kaavamerkintöjen tarve on selvitettävä myös niiden osalta. Museon pyytämää rakennusinventointia ei ole kaavaprosessin aikana tehty, joten kohteen arvotus on näin ollen puutteellinen ja suojelumerkinnän poisjättämiselle ei ole asianmukaista perustetta.

Alueita AL ja YM on täydennetty merkinnällä /s Alue, jolla ympäristö säilytetään. Määräysosa on museon esittämän mukainen. Museo on pyytänyt täydentämään asemakaavan yleismääräystä seuraavasti: Uudisrakentaminen tulee massoitteeltaan, sijoittelultaan, materiaaleiltaan ja väritykseltään sopeuttaa kaupunkikuvaan ja nykyiseen arvokkaaseen rakennuskantaan.

Lahten museoilla ei ole kaavaehdotukseen muuta huomautettavaa.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
arkeologi	Esko Tikkala
rakennustutkija	Satu Taivaskallio

Tiedoksi: Museovirasto, Hämeen ELY-keskus